

MOTYWOWANIE DO ĆWICZEŃ GRY NA INSTRUMENCIE W CZASIE PANDEMII

W czasie pandemii rodzice mają przed sobą bardzo trudne zadanie. Często muszą pogodzić pracę online z pomocą dzieciom w nauce zdalnej i normalnymi domowymi obowiązkami. Tymczasem nauczyciele muszą przygotować się do zupełnie nowego sposobu prowadzenia lekcji. Poniżej umieszczono uwagi zarówno dla rodziców, jak i dla nauczycieli dotyczące motywowania uczniów dla regularnych ćwiczeń gry na instrumencie w czasie trwania pandemii.

UWAGI DLA RODZICÓW

Dbaj o dobrą relację z dzieckiem – ciągle przebywanie z sobą może spowodować zacieśnienie więzi w rodzinie, ale też często zwiększa liczbę konfliktów. Potraktujcie stan epidemiologiczny jako specjalny czas, w którym możecie wspólnie popracować nad poprawą relacji. Kiedy wybuchają konflikty – to doskonałe okazje, by pomóc dzieciom w nauce radzenia sobie z emocjami. Warto też pomyśleć, w jaki sposób spędzić wspólnie czas. Gry planszowe to nauka współpracy, logicznego myślenia, radzenia sobie z przegraną lub wygraną, planowania kolejnych kroków, by osiągnąć cel... (w zależności od rodzaju gry). Wspólna gimnastyka, tańce, zumba, czy aerobik pomagają utrzymać kondycję fizyczną, wspierają rozwój motoryki dużej i koordynacji wzrokowo-ruchowej. Głośne czytanie wspiera rozwój wyobraźni, myślenia przyczynowo-skutkowego, rozumienie emocji i relacji społecznych (zwłaszcza przy omawianiu treści). Prace plastyczne rozwijają motorykę małą, dostarczają różnych wrażeń sensorycznych. Wspólne gotowanie to nauka samodzielności, planowania, realizowania swoich pomysłów i cieszenia się sukcesem (kiedy danie wyjdzie) lub wyciągania wniosków na przyszłość (przy kulinarnym niepowodzeniu). Oczywiście to tylko przykłady. Każda rodzina ma swoje ulubione sposoby spędzania czasu razem. W momencie, gdy dzieci tyle czasu spędzają przed telefonami lub komputerami, bo mają lekcje online, nie polecamy wspólnego oglądania filmów, bajek czy seriali w ramach odpoczynku.

Organizacja czasu – zależy w znacznym stopniu od ilości dzieci w rodzinie, możliwości logistycznych (w tym dostępu do komputera lub smartfona) oraz grafiku zajęć online w szkole. Czasami warto usiąść z kartką i rozpisać plan na każdy dzień. Kiedy wiemy, o jakich porach dziecko ma luźniejszy czas (oczywiście zostawiając margines na chwile odpoczynku w ciągu dnia), ustalamy określony czas na ćwiczenie (niektórzy bardziej skupiają się o wcześniejszych porach, inni popołudniu, młodzież często wieczorem).

Ograniczenie „rozpraszczy” – niektóre dzieci i młodzież lepiej uczą się w zupełnej ciszy, inne potrzebują muzyki w tle czy rozmów z kimś na dany temat. Podobnie jest z ćwiczeniem gry na instrumencie. Niektórzy potrzebują, by poćwiczyć np. w obecności rodzica, inni potrzebują być sami. Warto przygotować wcześniej wszystkie instrumenty, nuty, pulpit, metronom (by ograniczyć marnowanie czasu na szukanie potrzebnych rzeczy w trakcie ćwiczenia). Następnie spróbować ustalić, co może rozproszyć uwagę – może dobrze jest schować wszelkie zabawki, gry, niepotrzebne aktualnie książki, smartfon, laptop, zabrać zwierzątka, młodszą rodzeństwo do innego pokoju...

Pomoc techniczna z organizacją lekcji online – w przypadku dzieci pomoc we włączeniu odpowiednich programów do nauki zdalnej jest bardzo potrzebna. Zawsze warto tu porozumieć się z nauczycielem i ustalić, w jaki sposób będą odbywać się zajęcia (na Skypie,

Messengerze, Zoomie, jakiejś platformie internetowej, wysyłanie nagrań...) i dopasować je do możliwości danej rodziny.

Kontakt z nauczycielem – w czasie pandemii niezwykle ważne jest bycie w stałym kontakcie z nauczycielem. Poza ustalaniem formy zajęć, czasem potrzebne jest uzyskanie wskazówek co do pomocy dzieciom w codziennym ćwiczeniu.

Wzbudzanie zainteresowania – poza samymi lekcjami warto jest spędzić czas w domu, robiąc „mini-koncerty”, oglądając wspólnie nagrania koncertów muzyki klasycznej, opery, musicali... Chodzi o wspieranie dzieci w rozwijaniu zainteresowań muzycznych, niezależnie od nauki gry na danym instrumencie.

UWAGI DLA NAUCZYCIELI

Dbanie o relacje z uczniem – stałe utrzymywanie kontaktu z uczniami jest niezwykle ważne, bo nauczyciel instrumentu to wielki autorytet. Badania pokazują, że dobre relacje są szczególnie ważne w przypadku uczniów szkoły muzycznej I stopnia. Poza prowadzeniem samej lekcji, warto czasem pytać uczniów o samopoczucie, jak sobie radzą z nauką w czasie pandemii, czy ćwiczą regularnie, jak spędzają czas wolny w domu.

Wybór odpowiedniego narzędzia komunikacji – zależy od technicznych możliwości ze strony nauczyciela i ucznia. Najczęściej wybierany jest Skype i Messenger, w przypadku starszych uczniów często większy sens ma wysyłanie swoich nagrań (audio z dobrą jakością dźwięku) i omawianie ich później chociażby przez telefon.

Ograniczanie wymagań – błędem jest zakładanie, że skoro uczniowie siedzą w domu, to teraz mają o wiele więcej czasu na codzienne ćwiczenie i z tego powodu można więcej wymagać. Po pierwsze muszą też realizować obowiązek szkolny, a często ucząc się w domu, muszą poświęcić więcej czasu na naukę niż podczas chodzenia do szkoły. Po drugie nie każdy ma dobre warunki w domu do grania, zwłaszcza jeśli jest dużo domowników, a mało pokoi. Po trzecie lekcje instrumentu przez Internet nie są tak efektywne jak podczas bezpośredniego kontaktu z uczniem (choćby praca nad dźwiękiem, granie w zespołach, zgrywanie utworów z akompaniamentem jest znacznie utrudniona). Warunki nauki są utrudnione, więc należy raczej ograniczać swoje wymagania.

Ustalenie planu codziennego i tygodniowego ćwiczenia w trakcie kwarantanny – aby ćwiczenie uczniów było skuteczniejsze, warto im przedstawić konkretny plan codziennego grania na cały tydzień. Uczniowie powinni wiedzieć, ile powinni poświęcić czasu na granie, co jest najistotniejsze, w jaki dokładnie sposób mają coś ćwiczyć.

Wzbudzanie zamilowania do muzyki – to świetny czas na podrzucanie uczniom filmików z nagraniami wybitnych muzyków, stron z informacjami o danym instrumencie, lekcjami mistrzowskimi, ciekawostkami (np. występ flecisty Krzysztofa Kaczki w rumuńskim „Mam talent”, który grał i jednocześnie ćwiczył na przyrządach z siłowni).

Zaakceptowanie sytuacji – lekcje online nie zastąpią tych w realnym świecie. Sytuacja pandemii może rodzić poczucie frustracji. Warto próbować nabrać wewnętrznego dystansu do tej sytuacji i poczucia, że postępy uczniów mogą być wolniejsze i to jest normalne. To wynika z sytuacji, a nie z braku umiejętności uczenia.